

UNE POÉSIE DE L'EXIL – VINTILĂ HORIA

Mădălina-Violeta Dîrmină, PhD Candidate, University of Pitești

Abstract: Vintilă Horia is a writer who began his career at "Gandirea" magazine. He is an exponent of the Romanian exile who loved very much the Romanian culture. In the history of Romanian literature, he will be remembered due to his project concerning the Romanian wit (românismul) as he always had in mind the image of Romania, he always considered himself a Romanian and he launched this project as a creed for posterity. Foreign commentators see Horia Vintilă as a "polyphonic" creator, a "multilingual" essayist who has a multidisciplinary curiosity" (Juan Bigote Gianfranceschi), a writer "against the time" (Gonzalo Fernandez de la Mora).

Keywords: exile, lyricism, sadness, finesse, love

Vintilă Horia est une personnalité importante de l'exil roumain, un symbole qui a marqué toute la culture roumaine. Il fait partie de la même génération comme Aron Cotruș, Ștefan Baciș și Horia Stamat, ceux-ci ont un commun le fait qu'ils ont été exilés, ils ont eu le même destin et ils ont débuté avec des volumes de poésies en Roumanie. (Ion Rotaru, 2006: 578) L'exil est une période pleine de nostalgie, un éloignement du pays natal.

Ovidiu Papadima présente l'apparition de la poésie dans la vie de l'auteur après qu'il a exposé ses idées dans la prose: „Este în personalitatea d-sale un foarte prețios aliaj sau mai binezis o foarte rară stare neutră; un hotar incert între cerebralitate și sensibilitate [...] Literatura liniștită și albă a d-lui Horia apare astfel azi ca o stranie și frumoasă excepție. Dar ea mai realizează și alt paradox: acela al unui poet care ajunge la vers după ce s-a spus aproape totul pe sine în proză; versul apare la d-sa ca o punte aeriană între cele două domenii de activitate.” (Mircea Popa, 1990: 7)

L'homme de type papinian est un homme moderne qui est couvert par une rupture, qui se trouve à la limite entre le renoncement et l'appel du fait: „În anotimp fur vise drumetilor tîrziu / Și jefuiesc paragini ca să-mplinesc ceva. / Trec vremi pe lîngă mine – cruciade de copii - / Eu nu știu să mor, dar viața mă strigă undeva. **Ludus princeps**” (Vintilă Horia, **Procesiuni**, 1937: 8)

L'auteur est conscient de l'effort qu'il a fait pour pouvoir écrire son oeuvre: „Îmi dau seama că aș fi putut dispărea în acel dezastru, ca atîția alții, că m-aș fi putut transforma într-un om de afaceri, în director de hotel ori în pădurar în Canada, cum era intenția mea la început; asta a durat – și se vede în poezia și povestirile pe care le-am scris între 1945 și 1960: e o literatură de adaptare ...” (apud., Constantin Ciopraga, 1992: 1)

Georgeta Orian affirme que la poésie de l'auteur représente une synthèse d'une période d'égarement, une période difficile: „Textul, poetic în sine, se vrea un soi de sinteză a unor ani de cîntări, perioadă în care, mai mult ca niciodată, Vintilă Horia întruchipează tipul Călătorului ... trăiește un exil la puterea a doua. Despărțirea de Europa (prin extensie, un spațiu familiar) e percepută ca o moarte lentă.” (Georgeta Orian, 2008: 43)

Cristian Radu critique durement les volumes de poésies publiés par Vintilă Horia: „Primele trei volume conțin, după opinia mea, relativ puțină poezie autentică, dar ea există. Înlăturând tot acel „balast” de care vorbeam, trecând cu vederea stîngăciile de exprimare (care, *nota bene!*, în ultimul volum lipsesc cu desăvîrșire), rămîne o poezie nu lipsită de

farmec, creație a unui eu liric situat undeva la granița dintre simbolism și decadentism. Ar fi fost, poate, nevoie de mai multă autocenzură, de o prelucrare mai atentă a formei, pentru ca acest eu să se impună cu o voce distinctă și remarcabilă încă de la primele sale încercări.” (Cristian Radu, 2011: 66)

On peut observer une ressemblance entre ses poésies et celles de Blaga, d’Eminescu ou de Bacovia. L’influence de Blaga est remarqué dans le poème **Legendă (Procesiuni)**: „Din părul tău se naște noaptea. / O văd cum flutură ușor / În înserări ca uverturi de somn, / Când stele ard în ochii tăi, făclii. / Cad liniști mari și apele nu plâng, / În frunze umblă toamna ca o boală, [...]” (Vintilă Horia, **Procesiuni**, 1937: 13)

Son oeuvre a été critiqué favorablement par Cornel Ungureanu, le poète produit des vers énigmatiques, une poésie mystique, il fait des références aux divinités souterraines: „Poeziile publicate în țară de Vintilă Horia sunt sentimentale, melodioase, enigmatice și nu mă îndoiesc că i-ar fi plăcut lui Blaga. (...) Poezia chtonică a primelor volume presupune un poet al sufletului și al închinării. Într-o cultură în care literatura mistică nu-și descoperea comentarii, Vintilă Horia e un poet mistic de valoare, producător de versuri memorabile.” (Cornel Ungureanu, 1995: 114,115)

Le premier volume **Procesiuni** se trouve entre l’amour et la mort (Eros / Thanatos), on peut parler aussi des influences de la poésie d’Eminescu ou de Baudelaire; l’auteur est couvert par une tristesse ineffable: „Eu știu să mor. Atâta din viață am cules. / În pragul lunii albe am învățat să plâng / Și’n serile de toamnă din frunze mi-am ales / Un suflet trist și galben, prieten funerar. **Ludus Princeps.**” (Vintilă Horia, **Procesiuni**, 1937: 7) Ce volume se trouve dans une relation étroite, conformément à la conception de Mircea Popa: „Erosul are drept corelativ Moartea, aspirația spre o lume purificată de rău, spre o nouă înviere spirituală. Trăirile poetului îmbracă aici fie haina elegiei grave, traversată de îndoieli și răzvrățiri interioare, fie pe aceea a peisajului interior, de tip pillatian, (...)” (Popa Mircea, 1995: 79)

Ses thèmes préférés sont l’amour, l’amitié et la mort: „Mai ales dragostea, în liniile calme de fum ale temperamentului poetului, capătă încremeniri ciudate, de o icoană bizantină: Ți-s mâinile de ceară și vreau să le sărut / Îngenunchind cucernic sub bolțile de sus, / Să se’ndumnezească făptura ta de lut / Ca să ador în tine pe sfântul care nu-s.” (Ovidiu Papadima, 1930: 106) Le même Ovidiu Papadima présente le côté profond de la poésie et le fait que l’auteur fait preuve du talent: „Conștiința acestei durabilități se sprijină și pe motivele fundamentale ale lirice d-lui Vintilă Horia. D-sa le alege cu luciditate dintre cele majore: dragostea, prietenia moartea (...). Cu toată amplitudinea temelor, poezia d-sale are astfel vibrații limitate. E un filon străveziu de subțire, care poate crește între cele două vocațiuni majore ale talentului d-lui Horia. Literatura noastră poate nădăjdui astfel un poet de rare și liniștite fineți și nuanțe, cumpănite în limite clare, severe.” (Ovidiu Papadima, 1943: 545, 546)

Ovidiu Papadima observe à juste raison le talent exceptionnel de prosateur de l’auteur, et aussi le raffinement de ses vers: „În el regăsim aceeași atitudine gravă și reculeasă, în fața vieții ca și a gândului – care îi este caracterizată. O mărturisește însuși poetul în titlul evocator de ritmuri lente, cizelate: **Procesiuni.**” (Ovidiu Papadima, 1943: 544)

L’atmosphère du volume est sans doute une atmosphère d’inquiétude, la confession est basée sur le sensualisme: „Te voi iubi din umbră, necunoscut și grav, / Pe drumurile toamnei îți voi

ciopli icoană / Și-n fiecare frunză, cu patimi de zugrav, / Voi auri feeric altare de prigoană. **Echilibru**” (Vintilă Horia, **Procesiuni**, 1937: 11)

La mélancolie est présentée dans un cadre automnal, un cadre présentée dans une manière symboliste: „Ascultă plânsul toamnei în ultimul-i suspin! / S-a îmbarcat tăcerea în galbene trireme, / Nu mai răsună pașii, cocorii nu mai vin / Și mor, cele din urmă fecioare, crizanteme. **Spovedanie-ntr-un târziu**” (Vintilă Horia, **Procesiuni**, 1937: 19)

Sa poésie renvoie aux motifs de Baudelaire, Rilke, Rimbaud, sa poésie a des origines basées sur des expériences autochtones. Le volume **Procesiuni** nous introduit dans l’univers de la poésie de Bacovia, un univers froid, hostile, un monde qui nous renvoie vers la non existence. L’apparition de la tombe ne peut pas être saisi en dépassant la sphère du réel: „În târgul meu cu cinci biserici / Nu e nici viață și nici moarte / Și oamenii nu-s morți, nici vii, / Căci poți jura că sunt stafii / Sau personajii dintr’o carte. // Tăcerea zace ca un scut / Apăsător și greu. Pe uliți / Trec oameni bățâind din mâini, / Nu știi de-s tineri sau bătrâni, / Iar eu sunt ultimul născut. // Cad frunze toamna pe trotuar, / Se zbate’n crengi un vânt pustiu, / Eu am trăit fără să știu / Și nu sunt sigur dacă-s viu / Ori rătăcesc plângând hoinar / Într’un sicriu. **Viața romanțată**” (Vintilă Horia, **Procesiuni**, 1937: 31,32)

Le volume **Cetatea cu duhuri** (1939) présente un voyage à Bucarest où le poète est dévasté par des esprits concernant des hommes importants comme Eminescu ou Caragiale, ces génies n’ont aucune réticence de l’apostropher: „Ești încă muritor Vintilă Horia / Și-i pentru morții mari sortită Gloria. // Un tunet aspru-și despleți chemarea / Și risipi în umbră arătarea. **Cântul al treilea**” (Vintilă Horia, **Cetatea cu duhuri**, 1939: 28)

Ce volume présente un état de méditation, où le philosophe est: „Un vagabond cu zilele prin vise / Și cu trecutu-nfășurat în fum. **Poem**” (Vintilă Horia, **Cetatea cu duhuri**, 1939: 7) Le poème **Cetatea cu duhuri** se trouve sous l’influence de Dante, mais aussi de Kierkegaard ou Rilke. Ce volume est un poème-voyage ample, c’est un voyage fait dans un autre monde. En utilisant les vers de Dante: „Vedrai gli antichi spiriti dolenti / Che la seconda morte ciascun grida”, Vintilă Horia va réaliser une image du Bucarest de rêve, une image qui reflète les esprits de grands créateurs de la culture roumaine. Il rencontrera l’ombre de Ion Luca Caragiale, et après successivement apparaît *Cetățeanului turmentat*, *Mihai Eminescu*: „Au tot crescut fantomele mereu, / Aveau în mână câte-o cupă goală / Și aripi albe prinse de sandală / Ca niște îngeri de-ai lui Dumnezeu. // Erau poezii umbrele acestea, / Poezii morți de veacuri sau de ani, / Iubise fiecare sub castani / Și fiecare își avea povestea. // Unul cerșise versuri pentru-o fată, / Altul iubise coardele de liră / Și plănuise lumii o satiră, / Pe care n’o scrisese niciodată. **Cântul al treilea**” (Vintilă Horia, **Cetatea cu duhuri**, 1939: 26) *Cetățeanul turmentat* est un personnage mémorable, le personnage le plus connu d’une comédie: „-Îl vezi cum trece? spuse Caragiale, / Nici un cuvânt nu-i poate sta în cale. / L-am scos din lume, l-am făcut erou, / Azi el e lumea, eu – un biet ecou.” (Vintilă Horia, **Cetatea cu duhuri**, 1939: 16) Ce voyage est une inquiétude de l’esprit, mais sa conception vis-à-vis des choses est définie après qu’il trouve les esprits des ceux qui sont morts: „A fost o noapte mare peste toate, / O noapte scrisă’n strofele ce vin; / S’a făurit atuncea un destin / Sau duhul meu s’a rupt peste cetate!... **Cântul întâi**” (Vintilă Horia, **Cetatea cu duhuri**, 1939: 9)

Le volume de poésie **Cartea omului singur** met au premier plan les thèmes fondamentaux: *l’amour, le sacré et la connaissance*. Ces thèmes seront présentés aussi dans ses romans: „Prieten, când umbra serii sure / Va coborî sunând dinspre pădure / Și când pe

munți o stea de-argint va bate / Cu deget umed în singurătate , // Aprinde amintirii o făclie / Și nchide geamul de la răsărit. / Va fi pe sticlă chipul meu lipit / Ca o icoană galbenă și străvezie. // Să nu te sperie ochii mei de lut, / Din albul lor tot luciul s'a pierdut – Și nici pe fruntea mea pământul greu / Să nu te'nșele: mortul sunt tot eu. // Voi ciocăni cu deget ud în geam / Și ca un vânt va plânge veșnicia ... / ... Era o noapte clară și iubeam / Și eu și tu femeea, poezia ... // Ne-am îmbătat de glorie ca munții / Și am sorbit întreg potirul frunții, / Ne-am risipit amarul prin poeme / Și-am râs de tonți, de proză și de vreme. // Și iat'acum privirea mea te doare, / Tu'nsemni cu mâna alba pe hârtie / Aceleași versuri de melancolie , / Aceleași ritmuri sincere și clare. // În lumea mea nici nu mai pot să scriu, / Condeiu meu e-un plisc de cucuvae / Și când îți bate luna în odae / Eu fac lectură nopții din sicriu // Dar nu voi sta prea mult în sihăstrie, / Căci vom trăi curând pe-acelaș plai / Și pe coperta noților de Mai / Vom scrie un tom „Despre pritenie. // (*Scrisoare de dincolo*, lui Ovid Caledoniu)” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 71,72)

Le premier poème du volume est dédié à Ovid Caledoniu (un poète près de quoi Vintilă Horia et Ștefan Baciș ont édité l'anthologie *13 Poeți / 13 Poezii de dragoste*), ce poème est encadré dans le mouvement *Iconar* (un mouvement promu par les revues de Basarabia et de Bucovina): „trăirea în proximitatea morții, într-un fel de vitalism orgiastic, raportarea eu-lui creator la dimensiuni cosmico-integratoare, refuzul «esteticii» - ca valoare în sine – și al modernismului de pe o poziție etic-creștină, care a uitat, însă, sensul strict etnic al creștinismului, și, (...), exercițiul autoflagelator devenit cale de cunoaștere și de mântuire.” (Mircea A. Diaconu, 1998: 9)

Ses poèmes offrent une multitude des images vives, marquées par un état de mélancolie: „Peste trecut se scutură castanii. / E de metal amurgul sau de ceară, / Sau văd în mine, trist, cum flutură, / Ca'ntr'un amurg și clipele și anii? // Câte-un popas în urmă: zâmbet cui? / Câte-un sărut păstrat în calendar, / Ca viespea încrustată'n chihlimbar. / Minunea liniștii în mine nu-i. *Tristia*” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 21)

Le premier cycle *Brățărilor grele* est traversé par le sentiment du créateur, mai le cycle *Zodiac erotic* est dominé par le sentiment de l'amour. L'atmosphère du volume est d'obsession en ce qui concerne le temps et le vieillissement, bien que le poète ait comme épigraphe les mots suivants: „Non omnis moriar”. Poezia este văzută ca o brățară, ca un blestem: „Cu care mână m'ai blagoslovit / Stăpâne, de-am rămas cu darul / De-a strânge'n slove sufletul rănit / Și de-a sorbi veninul cu paharul? *Brățărilor grele*” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 9)

Ion Șugariu a réalisé une présentation du volume dans une chronique appelée *Poezia tânără*, dans la revue *Meșterul Manole*, sa présentation commence par le premier cycle: „*Brățărilor grele*, unde este dezbătut procesul intim al creatorului însuși și până la *Zodiac erotic*, capitol închinat dragostei, această obsesie a veșniciei-mormânt, a trecerii definitive și iremediabile, învăluie toată cartea într-o atmosferă unitară de lirism pur și autentic.” (Ion Șugariu, 1941: 37,38)

Dans une atmosphère d'incertitude le poète se demande quel est le but de l'éternité: „Cât vom umbla asemeni rătăcitoarei umbre / Pe căile bătute de-atâția pași pierduți, / Nu știe nici tăcerea cu umerii căzuți / Care vrăjește visul în ceasurile sumbre. // O vom afla atunci când obosiți de cale / Vom întreba sfârșitul de ce ne-a început, / Iar când nemărginirea ne va

sui pe scut / Vom lepăda trecutul cu praful din sandale. *Cântecul nedumeririi*” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 19)

L’amour est vu comme un sentiment d’agonie, un sentiment qui ne peut pas affronter la mort: „Cum cade seara peste amîndoi / Și soarele cum cade-n rostul lui, / Curînd, iubito, vom cădea și noi / În înserarea nesfîrșitului. *O arie tristă*” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 19)

Dans les poèmes du cycle *Închisa liturghie* (*Închinare, Psalm medieval, Revelația, Nu vreau vedenia ta*) on peut observer une agitation, le désir d’attraper l’éternité et de dialoguer avec celui-ci: „Alb, Alb, prin alb Te-am răscolit, / Prin albul pur ca printr-o iarbă rară, / Îngenunchiat de iarna solitară / Cu duhul Tău m-aș fi acoperit. // În pumni Te-am prins mireasmă înghețată, / Și-n bulgăr greu Te-am asvîrlit în sus / Poate c-ai fost în bulgăr de Te-a dus / Spre cerul de cristal, ca o săgeată? ...*Revelație*” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 35) Ses sources d’inspiration sont les poèmes d’Eminescu, de Blaga ou d’Arghezi. On peut retrouver les idées d’Arghezi dans ses poèmes, des idées présentées dans l’oeuvre *Psalmii*, „Te-aștept în dimineți întunecate, / Prin zgomotul răscrucilor umblate / Și-am obosit de când Te caut Doamne / Prin zvon de ierni și prin uscate toamne.” (*Închinare*)

L’image de l’automne est associée avec l’image d’un vieillard, toutes ces images mettent en évidence le passage du temps: „Bătrânul Pan stă rezemat cu mîna / De-un fag pleșuv în care toamna cântă. / Și-ar drege naiul, dar îl înspăimîntă / Femeea despletită și bătrână. // Oftează lung și pleacă’n depărtare, / În urmă-i cântecul a stat de-odată, / Iar de pe-o creangă tristă și uscată / Îi zvârle toamna Frunze pe cărare. // Peste izvoare s’a aplecat să bea. / Și tremura de sete mîna plină, / Dar din oglindă i-a rânjit haină / Bătrâna toamnă care-l aștepta. *Obsesie*” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 29)

L’image de la femme qu’il aime est celle qui l’accompagne dans l’obscurité et en même temps celle qui produit dans son esprit un sentiment de la morte inévitable: „Frumoasa mea, te frînge toamna iară / Și te topește în zare ca un fum, / Prin frunze moarte seara-și taie drum / Și părul tău cu noapte se-mpresoară *Poema sfîrșitului*” (Vintilă Horia, *Cartea omului singur*, 1941: 29)

La différence entre Bacovia et Vintilă Horia est que l’atmosphère du Bacovia produit un sentiment irrévocable et l’atmosphère du Vintilă Horia a des résonances de conciliation.

L’expérience de l’exil se trouve dans le volume *A murit un sfânt*, ici l’auteur présente d’autres Auteurs qui ont vécu la même expérience: Dante, Saint-John Perse, Benjamin Constant, Ovidiu etc. Dans ses poèmes on peut distinguer les trois étapes de la vie du poète: celle de Vienne, celle d’Italie, d’Assisi et de Florence, et celle d’Argentine. La période de Vienne est une période très intéressante, il commence à étudier le comportement des hommes le soir. Les hommes avaient une certaine peur, ils essayaient arriver rapidement à la maison: „Eu, ca străin indiferent, continuam să-mi sun pașii pe străzile pustii, pe sub fațadele ornamentate ale palatelor, pe lângă pulpanele somptuoase ale statuilor de sfinți, pe lângă bisericile scăldate în umbre tragice. Mă aflam parcă într’un imens cimitir, printre cavouri de marmoră în care zăceau nu oamenii vii pe care-i văzusem fugind cu o oră mai’nainte, ci cadavrele solitare ale unui timp iremediabil trecut. Uneori orașul rămînea pustiu dintr-o dată, înainte chiar de căderea nopții, și atunci o lumină galbenă îi invada străzile, drepte alinieri de splendide fațade, o lumină aproape artificială, un crepuscul teatral care dădea orașului un aspect interior elegant, în care pătrundea amurgul ca printr-o fereastră larg deschisă, și din

care stăpînii plecaseră nu de mult, însă pentru totdeauna.” (Vintilă Horia, *A murit un sfânt*, 2000: 6)

Chaque étape a son propre nom: *Cântec din baroc* (des poèmes sombres), *Balade lirice* (dédié au Saint Sfântului Francisc „a cărui amintire domină frunzele și pietrele locului, răsăritul și apusul soarelui, culorile anotimpului, aripile vîntului, gesturile oamenilor, ca o forță nevăzută și veșnic prezentă” (Vintilă Horia, *A murit un sfânt*, 2000: 6) et *Austral* (qui évoque son enfance).

Son oeuvre est une méditation basée sur l’être humain: „... pipăire și mirare continuă, capabile să proiecteze valențele inițiatice ale unei ascensiuni spre absolut.” (Vintilă Horia, *A murit un sfânt*, 2000: 8)

Les poésies qui font partie du cycle viennent sont dominé par la tristesse d’une ville qui est morte, l’auteur trouvera le calme dans la perception des saisons, soit dans l’ambiance créée dans la ville, où il y a des remémorations du passé: „Viena era pe vremea aceea cel mai mare oraș de provincie al Germaniei și războiul pune în relief caracterele specifice ale cetății dunărene, acea tristețe funerară care se desprinde din arhitectura și din spiritul culturii sale și pe care falsa euforie dintre cele două războaie o ascunsese cu destulă abilitate (...)” (Vintilă Horia, *A murit un sfânt*, 2000: 5, 6)

L’auteur utilise des verbes déclamatoires, rhétorique, pour contourner l’image de son pays natal et aussi pour mettre en évidence ses émotions: „Ard focuri pe dealuri. Octombrie cheamă / Armatele toamnei ascunse-ntr-o iarbă. / Se năruie frunza sub tropot de cerbi, / Pădurea-și ascute săgeți de aramă. // Fug păsări speriate spre pacea din Sud, / Ca o istorie cerul cu sânge stă scris / Și-n clinchet de sulici – din viață, din vis? - / Cohorte de morți cum vin se aud. // Dorm sevele-n crengi. E pace-n pădure. / Ultima frunză a căzut ca o stea, / Astă noapte de rouă prea grea. / Ca un ceas nevăzut bate-un glas de secure. // Pe mesteacăn s-a-ntins pergamentul lucios / Pentru mîinile iernii cu slovele reci, / Albe ca frunțile-aezilor greci, / Adunînd universul într-un fluier de os. *Triptic pe octombrie*” (Vintilă Horia, *A murit un sfânt*, 2000: 20)

La vie de l’auteur est couverte par la tristesse, par la douleur et il sent que son destin est une sorte d’éloignement de sa patrie: „Sub bolțile reci nu mai e nimeni. Întuneric / Cade prin vitralii ca o cenușă. Mă dor ochii, Doamne. / De noaptea de afară sau de cea din mine? / Cum să mă mișc ca să mă scutur din beznă? *Rugăciunea unui iezuit*” (Vintilă Horia, *A murit un sfânt*, 2000: 37)

Le cycle *Austral* est dominé par le mal du pays et le poème *Hoțul de dade* évoque la période de son enfance: „Îți amintești de hoțul de dade? / (Dadele nu apar în poezie, nici în știință, / Trec numai, ca niște clipe negre și ude, / De pe creangă în neînțelegere. // Fruct de pom fără flori, / Din frunza lui rod viermii de mătăsă / Timpul strâns la cingători / În lungi falduri de mireasă.) // Hoțul de dade sare peste gard / În curtea vecinului plecat la birou, / Urca prin crengi cu mâini de erou / Și cu frunte de brad. // ” (Vintilă Horia, *A murit un sfânt*, 2000: 89)

L’activité de poète a influencé son oeuvre, le critique Ion Vlad remarque dans le roman *Dumnezeu s-a născut în exil* „aplecarea prozatorului, sesizată încă de la primele sale proze, spre discursul liric.” (Ion Vlad, 1990)

Après la publication du roman *Cavalerul resemnării* Vintilă Horia est catalogué comme un „poet al Lumii și al Naturii”, „poet al întrebărilor despre om, despre libertatea sa interioară, despre tragica contemplare a existenței.” (Ion Vlad, 1992)

Après dix-huit ans il a publié un nouveau volume **Viitor petrecut**, un volume qui résume tous ses romans et ses essais, mais le langage est sobre: „Nu cu mâinile mai adun. / Nu cu ochii, / Ci sparg în mine spicele lumii / Pentru pâinea de noapte. **La un nou început foarte vechiu** ” (Vintilă Horia, **Viitor petrecut**, 1976: 11)

Il a été publié en Espagne (1972), après il a été réédité à l’Edition Europa de Craiova. Dans ce volume est présenté un auteur „prigonit și îndepărtat de ai lui de către un regim mult mai cumplit decât regimurile care, în trecut, obligau pe poeți să trăiască departe. Aceasta e piatra unghiulară a lirismului în chestiune (...). E vorba de o substanță morală diferențială ce reverberează într-o scriitură astfel organizată încât să-i slujească intenționalitatea. Mai bine zis, de o obsesie la care creatorul în cauză, (...), a fost adus de circumstanțele istorice cunoscute, obsesie funcționând cu statut bivalent, psihologic și vizionar, transpunându-se adică în limbajul liric cu rolul de patent de producție.” (Gheorghe Grigurcu, 1991: 48)

Le poème **Înfrângere, neuitare** présente le symbole d’un ange qui est toujours vaincu, mai qui à la fin il gagne: „Îngerul nu uită de luptă, / Ci în pădurile cerului, ascuns de ochii nemerniciei, / Pană cu pană își drege aripile scuturate. // Cu o piatră prinsă din zbor, / Cu o schijă de stea / Își ascute sabia ciobită. / Știe că lupta nu e una / Și că din mii de înfrângeri / Îi sunt făcute suindele trepte. / Dintre ele ultima va fi pentru / totdeauna câștigătoare.” (Vintilă Horia, **Viitor petrecut**, 1976: 31)

Les trois strophes du poème **XVII** présente l’agitation existentielle du poète, ici on peut retrouver des éléments qui renvoie au Prix Goncourt, sa conduite reste immuable: „Lupii din carne mi-au rupt / Ce de drept se cuvine / Nimeni nu-mi poate prăda / Ce mi-am ales să rămân.” (Vintilă Horia, **Jurnal de copilărie**, 1958: 47)

Dumitru Țepeneag a critiqué la naïveté de l’écrivain, en affirmant qu’il n’est pas à la mode dans un monde en pleine activité.

Bibliographie:

- Ciopraga, Constantin, *Un cavalier al spiritului*, în „Jurnalul literar”, serie nouă, an III, nr. 23-26/septembrie 1992;
- Diaconu, Mircea A., *Mișcarea Iconar și literatura română din Bucovina după Marea Unire – Rezumatul tezei de doctorat, Conducător științific: Prof. univ. dr. doc. Constantin Ciopraga*, Iași, 1998;
- Grigurcu, Gheorghe, *Poezia lui Vintilă Horia*, în „Steaua”, an XLII, nr. 5-6-7 / mai-iunie-iulie/1991;
- Horia, Vintilă, *Procesiuni*, Editura Librăriei Pavel Suru, București, 1937;
- Horia, Vintilă, *Cetatea cu duhuri*, Editura librăriei Pavel Suru, București, 1939;
- Horia, Vintilă, *Cartea omului singur poeme*, Colecția Meșterul Manole, București, 1941;
- Horia, Vintilă, *Viitor petrecut*, Asociacion Cultural Hispano-Rumana, Salamanca, 1976;
- Horia, Vintilă, *A murit un sfânt ... Poesii 1941-1951*, Editura „Jurnalul literar”, Ediție îngrijită și un epilog de Nicolae Florescu, 2000;
- Orian, Georgeta, *Vintilă Horia sau un scriitor contra timpului său*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2008;
- Papadima, Ovidiu, *Cronică literară. Vintilă Horia: Procesiuni*, în „Gândirea”, anul XVII, nr. 2/ februarie 1938;

- Papadima, Ovidiu, *Un poet al liniștilor mici: Vintilă Horia în Creatorii și lumea lor / Schițe de critică literară*, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1943;
- Popa, Mircea, *Vintilă Horia portret regăsit*, în „Steaua”, an XLI, nr. 4/aprilie 1990;
- Popa, Mircea, *Un prozator român din Spania* în I. *Noi și Europa din Convergențe europene*, Editura Cogito, Oradea, 1995;
- Radu, Cristian, *Vintilă Horia sau vocația totalității*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2011;
- Rotaru, Ion, *Vintilă Horia*, în vol. *O istorie a literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Dacoromână TDC, 2006;
- Șiugariu, Ion, *Poezia tânără în Meșterul Manole*, III, nr.1-4/ianuarie-aprilie, 1941;
- Ungureanu, Cornel, *La vest de Eden: o introducere în literatura exilului*, Editura Amarcord, Timișoara, 1995;
- Vlad, Ion, *Jurnalul poetului exilat*, în *Tribuna*, an II, nr. 23 din 7.06. 1990;
- Vlad, Ion, *Simbolurile cunoașterii și ale existenței*, în *Tribuna*, an IV, nr. 3 din 16-22.01.1992;